

Himna kajuhovcev

Kajuh je pesnik bil in borec,
je s pesmimi ljudi hrabil,
da v težkih časih bizdržali,
verjeli v lepši jutri vsi.

Smo pevcito ime si izbrali,
sponosom smokajuhovci
in za v bodoče si želimo,
naj z zborom to ime živi.

Smo nove note si izbrali,
z veseljem mi učimo se
in za prihodnost si želimo,
da bi še dolgo pele se.

Da se nikoli ne pozabi,
kdo bil Kajuh je in kdo mi,
naj dolga leta še vampoje,
moški zbor kajuhovci.

Andrej Fišer

Mateja Medved, Damijan Kljajič

Mateja Medved je univerzitetna diplomirana zgodovinarica. Študij zgodovine je zaključila leta 1998 na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani. Muzejska svetovalka je od leta 2002, zaposlena v Muzeju Velenje.

Damijan Kljajič je prof. zgodovine in geografije, muzejski svetnik v Muzeju Velenje.

KULTURNO DRUŠTVO MOŠKI PEVSKI ZBOR KAJUH VELENJE: 100 LET DELOVANJA

Uvod (*Mateja Medved*)

O prvih velenjskih pevskih društvih

Kulturni razvoj na Slovenskem je bil v 19. stoletju precej hitrejši od družbenega in gospodarskega.¹ Osrednje mesto v slovenskem kulturnem življenju 19. stoletja je ohranjala književnost,² od začetka ustanovne dobe, tj. od začetka šestdesetih let dalje, ko je novi zakon o društvih omogočil svo-

¹ Peter Vodopivec, Kulturno-duhovne razmere na Slovenskem v 19. stoletju (dalje P. Vodopivec, Kulturno-duhovne razmere), v: Bogoslovni vestnik, letnik 67, št. 1 / 2007, str. 9 (<http://www.teof.uni-lj.si/uploads/File/BV/BV-07-1-02-VodopivecFrint.pdf>; 6. 5. 2020).

² Prav tam, str. 13.

bodnejše ustanavljanje društev, pa se je slovensko kulturno življenje vse bolj odvijalo v društvih. V šestdesetih letih so postale središča slovenskega kulturnega utripa čitalnice, ki so nastajale po mestih, trgih ter manjših središčih in prirejale t. i. »bésede« – prireditve z govori, predavanji, deklamacijami, glasbenimi in pevskimi nastopi ter gledališkimi igrami. Čeprav umetniška raven čitalniških prireditev po navadi ni bila najvišja za nadaljnji razvoj slovenske gledališke pa tudi glasbene umetnosti niso bile brez pomena.³

Tudi v Velenju se je društvena dejavnost močno razmahnila, zlasti v devetdesetih letih 19. stoletja, ko je bilo nastajanje društev že povezano z vprašanjem politične orientacije Velenjčanov. Leta 1897 je bilo tako skoraj dve desetletji po šoštanjskem ustanovljeno tudi velenjsko gasilsko društvo, katerega pobudnik je bil velenjski graščak Karel II. Adamovich de Csepin (kot vodji sta mu nato sledila Vincenc Pribožič in Josef Wutti). Po vsej verjetnosti je bilo precej nemško usmerjeno, saj se je tik pred razpadom monarhije leta 1918 precejšnje število gasilcev na spremembo nemškega imena v slovensko odzvalo z odstopom iz društva. Prav tako je v tem času nastalo tudi kar nekaj kulturnih, verskih in športnih društev. Že leta 1893 je bilo ustanovljeno velenjsko t. i. kmečko bralno društvo, v okviru katerega je bila ustanovljena tudi narodna godba pod vodstvom Frana Koruna Koželjskega. V okviru društvenega dogajanja so pripravljali bralne večere in že skoraj prave koncerte; tako je Korun ob nedeljah običajno igral v »štrajh kvartetu« (violina, kitara, bas, namizne citre).

Nasploh je bila v kulturnem življenju Velenja v drugi polovici 19. stoletja v ospredju glasba. Tako se Franc Ropotar, velenjski župan in v prevratnem letu 1848 eden od dveh namestnikov poslancev celjske kmečke občine v tedanjem štajerskem provizoričnem deželnem zboru, v tem času omenja kot imeniten »godcovodja«, ki je znal kovati verze in jih sam uglasbiti. Nekateri ga omenjajo tudi kot ustanovitelja velenjske godbe, ki je menda slovela po vsej Štajerski. Leta

³ Prav tam, str. 14.

1864 omenja velenjske godbenike v neki priložnostni zdravi-cu celo Fran Levstik. Že leta 1897 pa naj bi v Velenju delovala tudi moški in mešani pevski zbor.⁴

Prepevalo pa se je v Šaleški dolini seveda že prej in Fran Mlinšek v svojih rokopisih omenja velenjsko pevsko društvo že leta 1883. Takrat naj bi pevci pod vodstvom pevovodje Stanka Sredenška, organista iz Šentilja, vadili pri sedlarju Pa(c)herju.⁵ Paher je bil doma iz Mozirja in si je v Velenju na nekdanjem Bizjakovem posestvu sezidal hišo, kasneje poznano kot Vutijeva hiša.⁶ Sredenška je kot pevovodja nasledil Viktor Zakošek, nakar naj bi se društvo, ki je pelo tako nemške kot slovenske pesmi, razšlo.⁷ *Šaleški pevci* se omenjajo tudi septembra leta 1884, ko so skupaj z mozirskim in ženskim pevskim zborom prepevali na čitalniški veselici v Velenju; ob tej priložnosti je nastopilo skoraj dvajset članic ženskega pevskega zbora.⁸ Ali je šlo za zgoraj omenjeni zbor ali kateri drugi, je seveda težko reči. V tem času je namreč delovalo pevsko društvo tudi v Šoštanju, o čemer poroča v svojem leksikonu Štajerske J. A. Janisch.⁹ V mislih je verjetno imel Moško pevsko društvo Liederkranz (Männergesangverein Schönstein), katerega znaka hranimo v muzeju in katerega vloga za ustanovitev skupaj z društvenim statutom nosi letnico 1879. Če sklepamo po poimenovanju društva in

⁴ Jože Hudales, *Šaleška dolina v 18. in 19. stoletju*, v: Velenje. Razprave o zgodovini mesta in okolice, Velenje: Mestna občina, 1999, str. 289–290.

⁵ Jože Hudales, Ivo Stropnik, *Mlinškovo berilo: (i)zbrani etnološki in slovstveni zapiski* (dalje J. Hudales, I. Stropnik, *Mlinškovo berilo*), *Šaleški razgledi* 7, Velenje: Kulturni center Ivana Napotnika, 1991, str. 259.

⁶ Prav tam, str. 255. Vutijeva hiša je nosila ime po Josefu Wuttiju. V Velenje se je preselil leta 1899 in imel tu v lasti trgovino z mešanim blagom. Bil je zelo dejaven na društvenem področju, mdr. je bil tudi član velenjskega gasilskega društva.

⁷ Prav tam, str. 259.

⁸ Slovenski narod, leto XVII, št. 222, 26. 9. 1884, Iz Šaleške doline, str. 3.

⁹ Josef Andreas Janisch, *Topographisch-statistisches Lexikon von Steiermark mit historischen Notizen und Anmerkungen*, Graz: Leykam, 1885, str. 849. In Schönstein befinden sich ... und eine Liedertafel ...

podobi obeh znakov, lahko rečemo, da je šlo v tem primeru za nemško usmerjeno društvo. Prvi predsednik društva je bil sodar in občinski zadružni tajnik v današnjem Florjanu Anton Eder, kasneje je kot predsednik društva nastopal Victor Haucke, njegov namestnik pa je bil Josef Werbnigg. Zapisnikar in blagajnik je bil Eduard Schmidt, vodja pevcev Caspar Hrovath, arhivar oziroma čuvar not pa Franz Eder. Kot zaščitnik zastave in pivski vodja je nastopal Max Woschnagg. Leta 1898 je bilo vodstvo le malo drugačno, blagajnika in zapisnikarja Schmida je nadomestil Paul Schwarzmeier, Maxa Woschnagg pa Carl Bresnik.¹⁰

*Znaka Moškega pevskega društva Šoštanj
(hrani Muzej Velenje)*

Med obema vojnama sta v Šoštanju delovali dve pevski društvi, Pevsko društvo Šoštanj in Delavsko pevsko društvo Cankar,¹¹ ki je ob peti obletnici svojega delovanja prav tako izdalo svoj, vendar veliko bolj skromen znak iz blaga.

Razni pevski zbori oziroma odseki pa so delovali tudi v okviru čitalnic oziroma bralnih društev. Leta 1899 se v okviru šaleške čitalnice, ki je delovala v Šoštanju oziroma Družmirju, omenja pevski odsek,¹² o ustanovitvi pevskega

¹⁰ Mateja Medved, Znaka šoštanjskega moškega pevskega društva Liederkrantz, v: List: revija za kulturna in druga vprašanja občine Šoštanj in širše, 2. 7. 2013, leto 18, št. 6–7, str. 34–35.

¹¹ Franc Hribernik, Mesto Šoštanj: zgodovinski opis, Šoštanj: Občina, 1998, str. 181.

¹² Lado Planko, Knjižnice v Šaleški dolini do leta 1960, v: Knjižnice na ►

Znak Delavskega pevskega društva Cankar (hrani Muzej Velenje)

zboru pa so ob ustanovitvi oziroma obuditvi svojega delovanja leta 1905 razmišljali tudi v Slovenskem katoliškem izobraževalnem društvu Šmartno pri Velenju. Pridružil bi se že obstoječemu tamburaškemu zboru.¹³ O njegovi dejanski ustanovitvi in delovanju zaenkrat ni podatkov, se pa slaba tri desetletja kasneje ob slavnosti posvetitve zastave društva, takrat že imenovanega Prosvetno društvo, omenja poleg šentjanskega zboru pod vodstvom tamkajšnjega župnika Mateja Weisa tudi »šmartnovelenjski« zbor pod vodstvom domačega organista.¹⁴

Moško pevsko društvo Velenje

Leta 1910 je svoje delovanje pričelo tudi Moško pevsko društvo Velenje. Izšlo je iz pevske skupine velenjskega gasilskega društva in je bilo nemško usmerjeno.¹⁵ Decembra 1907 je ta skupina skupaj s šoštanjским pevskim društvom sodelovala na slavnostnem odprtju nemške šole v Velenju.¹⁶

Šaleškem. Zbornik ob 75-letnici Knjižnice Velenje, Velenje: Knjižnica Velenje, 2009, str. 34–35.

¹³ Domovina, leto 15, št. 89, 10. 11. 1905, Novice iz Šaleške doline–Velenje, str. 3.

¹⁴ Slovenski gospodar, letnik 66, št. 36, 31. 8. 1932, Društvene vesti: Proslava društvene šestdesetletnice in Slomškove sedemdesetletnice, str. 8.

¹⁵ Deutsche Wacht, letnik 35, št. 58, Aus Stadt und Land: Ein Sängerfest in Wöllan, 20. 7. 1910, str. 2–3.

¹⁶ Marburger Zeitung, št. 152, Eigenberichte: Wöllan, 19. 12. 1907, str. 2.

Ustanovna slovesnost velenjskega moškega pevskega društva je potekala 17. julija 1910. Na slavnostno nedeljsko dopoldne so se prvi gostje srečali ob jutranjem kozarčku v gostilni Goll, v kateri je imelo društvo kasneje svoj sedež,¹⁷ glavna slovesnost, na katero so številni gostje prispeli z opoldanskim vlakom, pa je potekala pri Raku. Slavnostni dogodek, ki je bil na vrtu hotela, kjer so postavili lope s hrano in pijačo, dogajanje pa popestrili z obveznim srečelovom, je bil prava manifestacija nemštva. Med gosti so bila zelo številno zastopana nemška celjska društva, veliko obiskovalcev pa je prišlo tudi iz drugih krajev, zlasti s Koroške. Obiskovalce, ki jih je na poti od železniške postaje do slavnostnega prostora spremljala godba celjskega glasbenega društva, je s šopki rož sprejel zbor velenjskih »nemških« gosa, slavnostnemu gostu, predsedniku pevske zveze vitezu Viktorju Schmeidlu, pa je dobrodošlico z ogromnim šopkom v nemški črno-rdeči ter zlati barvi izrekla hči predsednika novoustanovljenega velenjskega moškega pevskega društva Josefa Wuttija. Slavnostni govor je imel dr. Karl Balogh iz Celja. Velenjsko moško pevsko društvo je izšlo iz pevske skupine gasilske enote, v govoru pa je Balogh poudaril tudi njegovo vlogo pri ustanovitvi velenjske nemške šole, vrtca in nemške društvene hiše. Nastopil je tudi predstavnik vodstva nemškega Schulvereina. Na slavnostni ustanovitvi je imelo novoustanovljeno društvo – ob ostalih nastopajočih – svoj prvi nastop. Pevci so nastopili pod vodstvom pevovodje Fritza Grumböcka.¹⁸ Slovesnost, ki jo je omogočil slavnostni odbor s predsednikom društva

¹⁷ Ob glasbenem obisku mariborskega pevskega društva Südbahn-Liedertafel v Velenju 24. septembra 1911 se gostilna Hermann Golla omenja kot društveni dom (Vereinsheim). Pevovodja je bil takrat Ri(c)hard Sellyey, šoštanski sodnik, ki se omenja kot vodja nemškega nacionalnega pevskega društva Velenje-Šoštanj. Deutsche Wacht, letnik 36, št. 77, Aus Staft und Land: Die Sängerefahrt nach Wöllan, 27. 9. 1911, str. 4.

¹⁸ Fritz oziroma Friedrich Grumböck je v šolskem letu 1909/10 kot dodatni učitelj na celjski gimnaziji poučeval petje, kot učitelj klavirja oziroma fagotist pa je deloval tudi v šoli celjskega glasbenega društva, v katerem je prenehal delovati v začetku šolskega leta 1910/11.

Josefom Wuttijem na čelu, je – kot je poudaril pisec časopisne notice – potekala brez nacionalnih nasprotovanj slovenskega prebivalstva.¹⁹ Kot spomin na dogodek ustanovitve Moškega pevskega zbora Velenje 17. julija 1910 je bil izdan znak, slavnostni belo-zeleni trak s kovinskimi resicami ter spominskim zapisom, ki ga hrani Pokrajinski muzej Celje. Na zadnjem delu je odtisnjen žig z delno zabrisanim napisom ANTON MICHL / EGER, MARKPLATZ 6.²⁰

Podaljšano praznovanje ob ustanovitvi velenjskega moškega pevskega zbora je čez dva dni, v nedeljo, 19. julija, potekalo še v gostilni Skasa (oz. Skaza) v Selah pri Velenju.²¹

Slavnostni trak – spomin na ustanovitev Moškega pevskega društva Velenje 17. julija 1910 (hrani Pokrajinski muzej Celje, inv. št. M/84).

Leta 1912 je društvo dobilo svojo zastavo. Predaja in posvetitev društvene zastave je potekala 6. oktobra 1912 in tudi ob tej priložnosti so v spomin pripravili znak. Belo-zelen kartonski ščitec z motivom lire in spominskim zapisom prav tako hrani celjski Pokrajinski muzej. Prav tako je pripadal očitno članu društva Antonu Mich(ae)lu Egerju. Na averzu je na belo-

¹⁹ Deutsche Wacht, letnik 35, št. 58, Aus Stadt und Land: Ein Sängerfest in Wöllan, 20. 7. 1910, str. 2–3.

²⁰ Damir Žerič, Čast in slava: odlikovanja, medalje, znaki in značke iz zbirke Pokrajinskega muzeja Celje (dalje D. Žerič, Čast in slava), Celje: Pokrajinski muzej, 2019, str. 114. Glede na slabo čitljivost gre morda za Antona Ederja, ki se poleg Franza Ederja omenja v vodstvu šoštanjkega nemškega moškega pevskega zbora.

²¹ Deutsche Wacht, letnik 35, št. 59, 23. 7. 1910, Wöllan, str. 4.

-zelenem ščitu pozlačen štirivrstični napis FAHNENWEIHE DES / MÄNNERGESANGVEREINS / WÖLLAN / 6. 10. 1912, torej posvetitev zastave Moškega pevskega društva v Velenju 6. oktobra 1912. leta, nad napisom pa je upodobljen motiv lire. Na reverzu je ob sponki za pripenjanje nalepka z napisom ANTON MICHL EGER I. B. MARKPLATZ 6.²² Društveno zastavo je izdelalo dunajsko podjetje Hassinger in Fellingner. Botra zastave je bila Berta Waldhauser,²³ žena (?) tedanjega direktorja velenjskega premogovnika Friedricha Waldhauserja.

Znak iz kartona, izdan ob posvetitvi in predaji zastave Moškega pevskega društva Velenje 6. oktobra 1912 (hrani Pokrajinski muzej Celje, inv. št. M/85).

Slavnostna predaja zastave in posvetitev le-te sta potekali prvo oktobrsko nedeljo leta 1912. Slavnost je tako kot ob ustanovitvi društva potekala v hotelu Rak, dogodka pa so se tudi kot takrat udeležila številna pevska društva iz bližnjih krajev, mdr. tudi Moško pevsko društvo iz Šoštanja, med sodelujočimi pa je bil tudi zastopnik štajerske pevske zveze. Slavnost odvitja zastave je potekala ob treh popoldne ob slavnostnem govoru Fritza Zanggerja iz Celja.²⁴ Družina Zangger je predstavljala enega glavnih stebrov nemštva v mestu ob Savinji.²⁵ V svojem govoru je Zangger poudaril

²² Prav tam, str. 115.

²³ Deutsche Wacht, letnik 37, št. 83, 16. 10. 1912, Danksagung, str. 5.

²⁴ Deutsche Wacht, letnik 37, št. 81, Aus Stadt und Land: Ein Sängerfest, 9. 10. 1912, str. 4.

²⁵ Igor Grdina, Joseph Marx (1882–1964), v: Pogled od zunaj na slovenski jezik, prostor in kulturo v zgodovinski perspektivi,

pomen nemških pevskih društev (ki jih najdemo mdr. v Brežicah, Hrastniku, Laškem, Rogatcu, Šoštanju in številnih drugih mestih in trgih) ter med njimi zlasti pomen velenjskega, kajti Velenje naj bi bilo ob Sevnici eden tistih spodnještajerskih trgov, v katerih je nemštvo vse bolj izginjalo iz kraja. V Velenju je zahvala za njegov obstoj pripadla zlasti predsedniku gasilskega društva Pribožiču, čigar delo naj bi zvesto nadaljevali tudi člani novoustanovljenega pevskega društva, zastava, ki so jo posvetili v nemškem duhu, pa naj bi bila predvsem zunanji znak dotedanjega in bodočega dela v smeri krepitve nemškega duha v Velenju. Slavnostnemu govoru je sledilo zabijanje žeblice, ki ga je ob hudomušnih nagovorih opravil predsednik društva Wutti. Nato je društvo pod vodstvom pevovodje Dworschakom²⁶ zapelo hvalnico zastavi oziroma pesem za njeno počastitev (Fahnenlied). Poleg domačega so nastopila tudi gostujoča pevska društva, odmore pa so zapolnili godbeniki celjskega glasbenega društva. Tudi tokrat ni šlo brez bogatega srečelova. Za uspeh dogodka so bili ponovno zaslužni predsednik društva in gospodične iz znanih velenjskih družin, med katerimi se omenjajo tudi družine Goll, Wonko, Tischler, Kurnik, Wutti ...²⁷

Leta 1922 je zastavo velenjskega nemškega pevskega društva prevzelo moško pevsko društvo Deutsche Eiche oziroma Nemški hrast. Društveno zastavo, ki so jo po besedah poročevalca uspeli rešiti pred slovanskim uničenjem, je društvu na njihovem koncertu predal predstavnik štajerske pevske zveze Kavallar. Z zahvalnimi besedami za čast jo je

Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU, 2017, str. 198 (https://books.google.si/books?id=FJiHDwAAQBAJ&pg=PA198&lpg=PA198&dq=fritz+zangger+celje&source=bl&ots=B-8Y-m4aB1&sig=ACfU3U0AN0z5IvO1Mlt3ADe55XBub64TzA&hl=sl&sa=X&ved=2ahUKewjnrFvSuqzAhXQ_CoKHX-LCHwQ6AEwAHoEAgQAQ#v=onepage&q=fritz%20zangger%20celje&f=false; 11. 5. 2020).

²⁶ Ignaz Otto Dworschak se omenja kot nadučitelj in ravnatelj velenjske nemške šole.

²⁷ Deutsche Wacht, letnik 37, št. 81, Aus Stadt und Land: Ein Sängerfest, 9. 10. 1912, str. 4.

v skrb prevzel predsednik društva Wilfing. Društvo je pozdravilo zastavo z geslom štajerske pevske zveze.²⁸ Velenjsko moško pevsko društvo je očitno v tem času kljub precej živahnemu delovanju vsaj do začetka vojne²⁹ že prenehalo delovati, mdr. je oktobra leta 1918 umrl tudi Josef Wutti.³⁰

Čas po koncu 1. svetovne vojne

Je pa v času po koncu 1. svetovne vojne in nastanku nove države začelo delovati novo, slovensko pevsko društvo. O ustanovitvi slovenskega pevskega zbora leta 1919 pod vodstvom Frana Koruna Koželjskega poroča Fran Mlinšek.³¹ Koruna naj bi kot pevovodja nasledil velenjski učitelj Josip Armič, ki je v Velenju učil do leta 1921, zato je mogoče, da je mesto pevovodje zasedal tudi pred Korunom. Kasneje je to mesto pripadlo Roku Paku, organistu v Šmartnem.³² Istotčasno pa Mlinšek poroča, da je 7. septembra leta 1930 potekala veselica ob desetletnici delovanja velenjskega pevskega društva,³³ kar potemtakem vsaj uradno pomika letnico ustanovitve zbora v kasnejše leto, torej v leto 1920. Da je to leto ustanovitve slovenskega pevskega zbora, potrjujeta

²⁸ Neues Grazer Tagblatt. Abendausgabe, letnik 32, št. 651, Konzert des Männergesangsvereines »Deutsche Eiche« und Fahnenübernahme, 16. oktober 1922, str. 3–4.

²⁹ Že takoj po ustanovitvi društva je v časopisju zaslediti dogodke, na katerih je sodelovalo ali jih celo organiziralo novoustanovljeno velenjsko moško pevsko društvo, večkrat tudi v sodelovanju s šoštanjskim moškim pevskim zborom, od t. i. valčkovega večera za družine (Familien- und Walzerabend) v Šoštanju, do božičnega praznovanja (Christbaumfeier) v Velenju, spomladanskih in poletnih pevskih nastopov ter gostovanj, do januarskega kmečkega plesa itd.

³⁰ Deutsche Wacht, letnik 43, št. 44, 2. 11. 1918, str. 6. Maja istega leta je umrl tudi Franz Smodisch, še en član tako gasilskega kot tudi pevskega društva. Med člani pevskega društva se kot solisti na enem od nastopov leta 1912 omenjajo tudi gospodje Skasa, Kuranda in Rednak.

³¹ J. Hudales, I. Stropnik, Mlinškovo berilo, str. 229–230.

³² Prav tam, str. 259.

³³ Prav tam, str. 229.

tudi enaki notici v Jutru oziroma Slovincu, ki obveščata, da v nedeljo, 9. avgusta 1925, Velenjsko pevsko društvo obhaja petletnico svojega obstanka. Dogodek se je imel namen odviti – ponovno – na vrtu in v vseh prostorih hotela Ivana Raka v Velenju. Praznovanje je potekalo s sodelovanjem sosednjih pevskih društev in polnoštevilne rudarske godbe iz Velenja, odbor pa je občinstvo poskušal pridobiti s priložnostnim 50-procentnim popustom na vseh železniških linijah.³⁴ Pravila Velenjskega pevskega društva (s sedežem v Velenju) pa nosijo letnico 1921. V pravilih z datumom 10. julij 1921 se kot namen društva navaja *gojenje petja*, za kar je bil ustanovljen moški pevski zbor, društvo pa naj bi skrbelo tudi za pevski pouk in sodelovalo ter tudi prirejalo produkcije ob raznih priložnostih. Pravila, predložena 25. oktobra 1921, so bila odobrena 2. novembra istega leta. Nekoliko spremenjena društvena pravila nosijo letnico 1930.³⁵

Znak slovenskega Pevskega društva Velenje (reprodukcija iz knjige Janeza J. Švajncerja Naše stare značke).

Pri Mlinšku o pevskem zboru zasledimo še dve notici; v začetku aprila leta 1931 so člani pevskega društva sodelovali pri gašenju gozdnega požara na Trebeličnikovem (današnje Trebeliško), 2. oktobra 1932 pa je bil koncert društva. Pri gašenju leta 1931 so pomagali člani društva, ker so se slučajno nahajali pri Pavlincu, veleposestniku in lesnem trgovcu

³⁴ Jutro. Dnevnik za gospodarstvo, prosveto in politiko, Leto VI, štev. 183, 8. avgust 1925, Dopisi, str. 7 in Slovenec 8. 8. 1925, Naznanila, str. 5.

³⁵ Pravila Velenjskega pevskega društva, 10. julij 1921 in 10 (19.?) julij 1930. Hrani Arhiv Republike Slovenije, Fond: Društva. Kopija v Muzeju Velenje.

Francu Skazi na Selu.³⁶

Društvo je bilo razpuščeno 15. novembra 1941 na osnovi odredbe šefa za civilno upravo z dne 16. 4. 1941. Dejansko pa je društvo, ki je bilo uradno ustanovljeno 2. novembra 1921 (s pravili z dne 10. 7. 1921), prenehalo delovati že skoraj deset let prej. Že od leta 1932 namreč naj ne bi več izvajalo nobenih društvenih dejavnosti. Prav tako je bilo društvo brez premoženja in imetja, pa tudi dolga oziroma terjatev. V tistem času je bil predsednik društva Karel Potočnik, ki je stanoval na Velenjskem gradu in je bil zaposlen kot vratar pri državnem rudniku Velenje. Naloge tajnika je opravljal Mirko Skaza, sin velenjskega veleposestnika in nekdanji vojni ujetnik, blagajnik pa je bil gostilničar v Spodnjem Doliču Johann Hudowernig (Hudovernik).³⁷

Že v drugem mesecu okupacije je okupator ustanovil različne svoje organizacije, med katerimi je bilo tudi novo, seveda nemško pevsko društvo.³⁸ Po vojni pa so bila tako kot drugod tudi v Šaleški dolini obnovljena oziroma ustanovljena nova slovenska pevstva.

MOŠKI PEVSKI ZBOR KAJUH

(Damijan Kljajič)

V Velenju je glasbena tradicija že stara. Letopisec Šaleške doline, župnik Franc Saleški Cizej, je omenjal prve zборе, ki so delno kot cerkveni, delno kot posvetni zbori vznikli še v 19. stoletju, takrat še Nemcem prijateljsko usmerjeni in že tudi z določeno organizacijsko obliko.³⁹

³⁶ J. Hudales, I. Stropnik, Mlinškovo berilo, str. 230–231.

³⁷ Pevsko društvo Velenje: ukinitveni spis, 5. 11. 1941, Sig. PAM/0122/00530.

³⁸ J. Hudales, I. Stropnik, Mlinškovo berilo, str. 236.

³⁹ Kratka kronika moškega pevskega zbora v Velenju, Velenjski rudar, št. 13, leta 1956, str. 3, 4.

Znan je bil velenjski Männersangerchor, ki se je okoli leta 1900 odcepil od cerkvenega pevskega društva (Kirchlicher Sangerverein). V Pokrajinskem muzeju v Celju imajo shranjen trak o ustanovitvi Moškega pevskega društva Velenje z dne 17. julija 1910 ter trak Posvetitev in predaja zastave Moškemu pevskemu društvu Velenje z dne 6. oktobra 1912. Traka sta oba z nemškim napisom, tako da gre verjetno za nemški pevski zbor.⁴⁰

Slovenske zборе zasledimo šele po 1. svetovni vojni. Leta 1919 je takratni organist v Šmartnem Ciril Venišnik začel sestavljati mešani pevski zbor Šaleški zvon. Pri tem mu je vneto pomagal ing. Viktor Šinkovec. Toda ta zbor ni dolgo živel. Leto kasneje, leta 1920, je v Velenju živeči slovenski skladatelj Franc Korun Koželjski ustanovil moški zbor. Dal mu je tudi ustrezno organizacijsko obliko kot Pevsko društvo Velenje, uvedel disciplino, s pomočjo nekaterih pevcev sestavil pravilnik društva in v kratkem času dosegel, da je bil velenjski pevski zbor znan daleč naokrog. Med ustanovitelji se omenjata tudi Karel Potočnik, ki je bil kasneje tudi predsednik društva, in Starčič.⁴¹ Pravilnik društva je iz leta 1921, njegova preureditev pa iz leta 1930.⁴²

Zbor je bil povečini sestavljen iz rudarjev in nameščencev na rudniku, pa tudi iz nekaterih obrtnikov in ljudi drugih poklicev. Po Korunovem odhodu je moški pevski zbor dve leti počival in šele sredi leta 1924 je vodstvo zbora prevzel

⁴⁰ Slavnostni trak v spomin na ustanovitev Moškega pevskega društva Velenje 17. julija 1910 (hrani Pokrajinski muzej Celje, inv. št. M/84); znak iz kartona, izdan ob posvetitvi in predaji zastave Moškega pevskega društva Velenje 6. oktobra 1912 (hrani Pokrajinski muzej Celje, inv. št. M/85).

⁴¹ 70 let moškega pevskega zbora Kajuh Titovo Velenje, Velenje, 1990. Starčiča, ki se samo enkrat omenja, ni bilo mogoče najti v nobenem dokumentu niti se ga nihče ne spominja.

⁴² Pravila Velenjskega pevskega društva, 10. julij 1921 in 10 (19.?) julij 1930. Hrani Arhiv Republike Slovenije, Fond: Društva. Kopija v Muzeju Velenje.

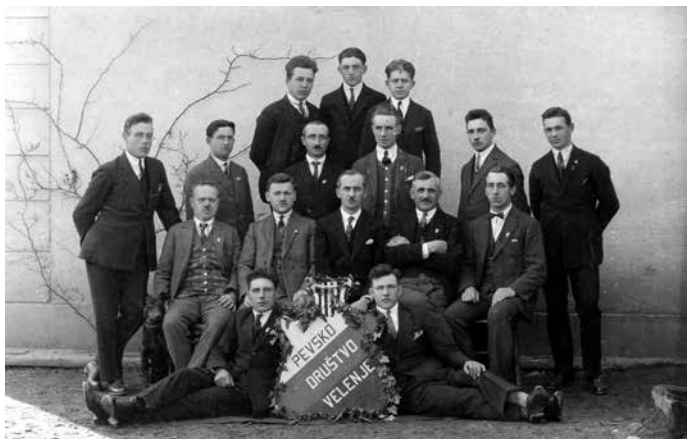

*Zbor ob ustanovitvi leta 1919, ko ga je vodil Franc Korun,
(fotografija last družine Grebenšek).*

rudniški uslužbenec Jože Banfič, in ta ga je vodil do junija leta 1926. Jože Banfič je poskušal ustanoviti tudi mešani zbor, kar mu je sicer uspelo, vendar je ta zbor po nekajmesečnem obstoju zaradi notranjih razprtij razpadel. Leta 1926 je zbor prevzel Ciril Rakuša, ki je vodil pevce do leta 1928.⁴³ V obdobju od leta 1920 pa do leta 1928 je bil prvi predsednik Pevskega društva Velenje Vinko Grebenšek.⁴⁴

⁴³ Verjetno gre za Cirila Rakuša, ki je izhajal iz učiteljske družine iz okolice Ormoža. Bil je gojenec vojaške šole na Dunaju in je aktivno sodeloval v 1. sv. v., po vojni pa bil uradno sprejet v vojsko Kraljevine SHS. Leta 1923, po 17 letih vojaške službe, je zaprosil za upokojitev, se nastanil najprej v Velenju, nato v Celju in si ustvaril družino. Ker je bil odličen glasbenik, zlasti harmonikar, se je tvorno vključil v celjsko kulturno sredino. Bil je odličen harmonikarski pedagog, vodil je harmonikarski orkester, uveljavil pa se je tudi kot komponist scenske glasbe. Bil je tudi dopisnik Celjskega tednika. Marca 1945 so Cirila zaprli gestapovci in ga poslali v Dachau. Po osvoboditvi je živel v Celju, nekaj časa pa tudi pri hčerki Teji v ZDA. Umrl je l. 1962 in je pokopan v Celju. (po pripovedovanju Olge Grebenšek, glej tudi: <http://freeweb.t-2.net/Vojastvo/Z12-brata.html>; 10. 8. 2020).

⁴⁴ Kratka kronika moškega pevskega zbora v Velenju, Velenjski rudar, št. 13, leta 1956, str. 3, 4.

Pevsko društvo Velenje okoli leta 1927. Pevovodja je bil Ciril Rakuša, ki sedi v sredini, (fotografija last družine Grebenšek).

Pevsko društvo ob 10-letnici obstoja, leta 1929. Pevovodja je bil ponovno Franc Korun, (fotografija last družine Grebenšek).

Po Rakuševem odhodu iz Velenja je Pevsko društvo Velenje na prošnjo vseh starih pevcev še enkrat prevzel Franc Korun, ki je vodil zbor do leta 1932. Iz leta 1931 (11. 7. 1931)

imamo shranjen seznam pevcev, ki jih je bilo devetnajst. Tajnik Pevskega društva Velenje je bil Josip Obu.⁴⁵

Ko je Korun zbor zapustil, je delovanje moškega pevskega zbora v okviru Pevskega društva Velenje za več let zamrlo. Pač pa je v okviru Sokola takrat v Velenju živeči Rado Prelovec (bil je načelnik in tajnik velenjskega Sokola), brat skladatelja Zorka Prelovca, sestavil moški oktet, ki je deloval od leta 1932 do 1936.⁴⁶

Leta 1938 je za nekaj mesecev moški pevski zbor oživil dr. Antonij Korun, sin ustanovitelja Pevskega društva Velenje ter advokat v Slovenj Gradcu, potem pa je zbor znova zaspal. Do druge svetovne vojne razen cerkvenega pevskega zbora, ki ga je vodil Roman Zličar, v Velenju praktično ni bilo nobenega zbora. Med okupacijo delo zbora ni dolgo trajalo, vkljub temu da so ga Nemci na vse načine skušali oživiti, kar se jim pa ni posrečilo, kajti mnogo pevcev je odšlo v partizane. Imamo podatke o njegovi ukinitvi 15. novembra leta 1941.⁴⁷

Pevski zbor je od osvoboditve pa do leta 1946 zopet vodil Ciril Venišnik, za njim pa je mesto pevovodje prevzel Janko Lukman, uslužbenec na rudniku, in ga zadržal do leta 1954. Za njim je zbor prevzel Rihard Beuermann.

Že dejstvo, da je zbor tako pogosto menjaval svoje pevovodje, ni dobro vplivalo na njegovo kvaliteto. Poleg tega merodajne in poklicne organizacije niso vedno pokazale dovolj razumevanja za delo glasbenih skupin, posebno pevskega zbora, s čimer je padala tudi morala temu društvu. Tu in tam so bili krivi tudi posamezni člani, da ni bilo napredka.

⁴⁵ Arhiv Pevskega društva Kajuh Velenje.

⁴⁶ Kratka kronika moškega pevskega zbora v Velenju, Velenjski rudar, št. 13, leta 1956, str. 3, 4.

⁴⁷ Pevsko društvo Velenje: ukinitveni spis, 5. 11. 1941. Hrani Pokrajinski arhiv Maribor, Sig. PAM/0122/0053.

Nastop na Velenjskem jezeru ob dnevu rudarjev 3. julija 1955 pod taktirko Janka Lukmana, (fotografija last družine Grebenšek).

V letih po vojni je v Velenju deloval SKUD (Sindikalno kulturno-umetniško društvo) Ivan Cankar.⁴⁸

1. junija leta 1952 pa je bil ustanovni občni zbor Delavsko prosvetnega društva Svoboda Velenje, v okviru katere so delovali glasbena šola, kino, knjižnica in čitalnica, pevski zbor, dramska skupina in Ljudska univerza. Prvi predsednik DPD Svobode je postal direktor premogovnika Nestl Žgank, podpredsednik Rudi Mavsar, tajnik pa Karel Vrečko. Iz Delavsko prosvetnega društva se je preimenovalo v Kulturno prosvetno društvo Svoboda. 9. decembra leta 1954 so na občnem zboru izvolili nov odbor Svobode, ki so ga sestavljali predsednik Zdenko Furlan, podpredsednika Karel Vrečko in Franc Arlič, tajnik Maks Mavec in blagajnik Janko Borštner. Sporedi pesmi, ki jih je zbor prepeval, so sestavljeni večinoma iz delavskih in partizanskih pesmi. Manj pa je bilo na sporedu narodnih pesmi, kar je bila pomanjkljiva stran zbora.

⁴⁸ Damijan Kljajič, Velenje po letu 1945, od str. 359 do str. 413, Velenje, razprave o zgodovini mesta in okolice, Velenje 1999.

Pred samim koncertom si je pevski zbor izbral tudi novo ime, in sicer Svoboda (2. oktober 1952), izvolil je tudi svoj odbor, sestavil pravila in tako z zaupanjem zrl v prihodnost.⁴⁹

Eno najznačilnejših kriz pa je preživeljal moški pevski zbor v letih od 1952 do 1955. Moški zbor je imel svoj zadnji koncert 14. junija 1952 pod vodstvom Janka Lukmana. Takrat je nastopilo samo še deset pevcev. Kmalu nato je bil ustanovljen mešani zbor, ki ga je vodila Boža Kmeclova. To nekaterim pevcem ni bilo po volji in so drug za drugim izstopali iz zbora, ker so želeli moški zbor. Izbrali so si novega pevovodjo Cirila Venišnika, prišli le dvakrat na vaje in zbor je zamrl.

Leta 1954 je določeno število dobrih pevcev ponovno začelo vaditi. Nekako jim je uspelo ustanoviti oktet, ki je prvič in zadnjič nastopil 17. aprila 1955 na festivalu rudarskih Svobod v Velenju. Upravičena je bila opazka člana ocenjevalne komisije na festivalu Radovana Gobca »izgleda, da si je Velenje nalovilo teh devet fantov za prvo silo kar po gostilnah.« Velenjski oktet na festivalu ni bil ocenjen, ker ga je komisija smatrala za komorni sestav in kot tak ni imel konkurence.

Takoj po festivalu se je začelo pravo novačenje pevcev med rudarji in rudarskimi uslužbenci. V prvem navdušenju se je prijavilo sto osem pevcev, od teh so nekateri samo enkrat ali pa nikoli prišli na vajo, toda ostalo je še vedno sedemdeset pevcev, ki so se prvič predstavili javnosti na rudarski praznik 3. julija 1955 s kratkim programom. Zbor je le zdržal, zahvaljujoč pomoči sindikalne podružnice na rudniku, podpori DPD Svoboda in drugih. Rudnik je iz kulturno prosvetnega fonda nabavil za pevce enotne srajce. Ludvik Glavnik, Janko Lukman in Hinko Dermol so pomagali pevovodji pri poučevanju posameznih glasov in tako se je s skupnimi močmi moški zbor pripravil na svoj prvi samostojni koncert že po treh mesecih obstoja.⁵⁰

⁴⁹ Damijan Kljajič, Velenje po letu 1945, od str. 359 do str. 413, Velenje, razprave o zgodovini mesta in okolice, Velenje 1999.

⁵⁰ Kratka kronika moškega pevskega zbora v Velenju, Velenjski rudar, št. 13, leta 1956, str. 3, 4.

Zbor se je z imenom Kajuh prvič pojavil na prvem koncertu 28. aprila 1962, ko je enaintrideset pevcev nastopilo tudi prvič z novimi uniformami in z 12 pesmimi. Verjetno so tak sklep o spremembi imena sprejeli na rednem občnem zboru pevskega društva 11. novembra 1961. V prvem članku DPD Svoboda vabi na svoj koncert ob prvomajskih prireditvah, v članku z naslovom Uspel koncert moškega pevskega zbora Kajuh Velenje pa zbor že omenjajo z imenom Kajuh.⁵¹

Pevski zbor Kajuh se v dokumentih prvič pojavlja 2. februarja leta 1962.⁵² Leta 1964 je bil v Velenju simpozij delavskih pesmi. Ob številnih nastopih pevskega zbora v različnih krajih po Sloveniji velja omeniti njegovo sodelovanje na proslavi 20. obletnice vstaje slovenskega ljudstva v Ljubljani. Leta 1969 je zbor dosegel pomemben uspeh in priznanje s tem, da je pripravil polurni televizijski nastop. 23. januarja 1969 je tako v oddaji Naši zbori na RTV Slovenija prvič nastopil Moški pevski zbor Karel Destovnik Kajuh iz Velenja. V tej oddaji je moški pevski zbor s pesmijo prikazal, kako rudar preživi dan od zore, ko vstopi v jamo, pa do mraka.⁵³

Zbor je takrat štel dvaindvajset pevcev, med katerimi je bilo največ rudarjev; bili pa so tudi železničarji, mizarji, trgovci in iz drugih poklicev. Vsi njihovi nastopi so pokazali, da je njihovo delo prežeto z ljubeznijo do preproste ljudske, umetniške ali revolucionarne pesmi, da vlagajo svoj trud za to, da bi lepo zapeli velenjskemu rudarju ali kmetu iz okolice.

Kajuhov zbor so posneli tudi na radijih Ljubljana, Celje, Maribor in Velenje, leta 1981 pa so Kajuhovci skupaj s pevskim zborom Gorenje in Rudarsko godbo posneli ploščo in kaseto z naslovom Stan rudarski, bodi nam pozdravljen. Že v začetku leta 2000 so Kajuhovci izdali samostojno avdio kaseto.

⁵¹ Rudar št. 7, 13. 4. 1962, v članku z naslovom Vesti ter Rudar št. 11, 11. 6. 1962, v članku z naslovom Uspel koncert moškega pevskega zbora »Kajuh« Velenje.

⁵² Arhiv Pevskega zbora Kajuh, 2. 2. 1962

⁵³ RTV Slovenija, 23. 1. 1969, Ljubljana

V teku let so se v zboru zvrstili številni pevovodje. Za Rihardom Bauermannom je zbor prevzel Ludvik Glavnik, ki je bil umetniški vodja oziroma pevovodja skoraj poldrugo desetletje. V sezoni 1961/63 je pevce zaradi Glavnikove bolezni vodil Marjan Kozmus, leta 1972 pa je mesto umetniškega vodje zboru za Glavnikom prevzel pevovodja Zmago Frankovič, ki ga je vodi do leta 1993. Njega je nasledila Alenka Mlinšek (od oktobra 1993 do oktobra 1994). Od leta 1994 do 2003 je zbor vodil Janez Kolerič, nasledil ga je maja 2003 Andrej Fišer (kot korepetitorica mu je pomagala Andreja Šmerc in včasih zbor tudi vodila) vse do leta 2012. Danes poje zbor pod taktirko Metke Smirnov.

*Dirigenti MoPZ Kajuh Velenje: Rihard Bauermann,
(sedi drugi z leve).*

Zbor je prejel tudi številne nagrade. Kajuhovo nagrado je Moški pevski zbor Kajuh Velenje prejel leta 1969, leta 1997 pa je Zveza kulturnih organizacij Slovenije zboru podelila Gallusovo listino za dolgoletno uspešno delo pri razvijanju ljubiteljske glasbene dejavnosti. Mestna občina Velenje je Moškemu pevskemu zboru Kajuh leta 2000 podelila najvišje

*Zgoraj z leve:
Alenka Mlinšek
Andrej Fišer
Janez Kolarič*

*Spodaj:
Ludvik Glavnik
Zmago Frankovič*

občinsko priznanje – zlati grb občine Velenje. Veliko članov je prejelo tudi bronasto, srebrno in zlato Gallusovo značko ter bronasto, srebrno in zlato Napotnikovo priznanje in plakete MoPZ Kajuh.

Pevci so zelo radi hodili na Pevski tabor v Šentvid pri Stični. Nastopali so na reviji pevskih zborov občine Velenje in na medobčinskih revijah peskih zborov in vsako leto na proslavi, posvečeni 1. maju na Graški gori. Velikokrat so nastopali na kresovanju na Kavčnikovi domačiji v Zavodnjah, na Žlebnikovi domačiji v Šentvidu pri Zavodnjah, imeli letne koncerte na Velenjskem gradu, peli so na pogrebih itn. Nastopali so tudi v tujini, 14. novembra leta 1964 v Gratkornu v Avstriji in od 6. do 9. 6. 1991 še v Kissleggu v Nemčiji. V zboru v Nemčiji poje Oto Vidic, ki je doma iz Velenja, in jim je s svojim zborom vrnil obisk v rodnem Velenju.

Moški pevski zbor Kajuh Velenje je nedvoumno pripeljal svoj delež k razvoju kulturnega življenja naših krajev.

Zbor se je vedno spoprijemal z različnimi težavami, največja pa je bila zastopanost članov v zboru. »Kam so vsi ti možje šli?«, je bila misel, ki jih je vodila, ko so pisali plakate, ki so vabili v zbor nove člane. Upam, da se to nikoli ne uresniči!⁵⁴

MoPZ Kajuh s svojo dirigentko Metko Smirnov.

Statistika predsednikov moškega pevskega zbora Kajuh

1920–1928: Vinko Grebenšek, 1941: Karel Potočnik, 1945: Ciril Venišnik, 1954–1955: Stane Mlinar, 1956–1957: Franc Šterbenk, 1958–1959: Jože Pečnik, 1960–1961: Rudi Kortnik, 1962–1963: Ivan Novak, 1964–1965: Ivan Drev, 1966–1967: Karel Martinšek, 1968: Rudi Hudovernik, 1969: Karel Šilih, 1970: Fric Camlek, 1971–1972: Jože Zavratnik, 1974–1974: Bruno Trebičnik, 1975–1976: Stane Goršek, 1977–1986: Alojz Potrč, 1987–1988: Franc Kvartič, 1989–1995: Dominik Češek, 1995–1997: Friderik Camlek, 1997–2006: Adolf Flis, 2006–2012: Dominik Češek, 2012–2015: Adolf Flis, 2015 – : Marko Krenker.

⁵⁴ Arhiv pevskega zbora Kajuh

Tajniki društva so bili

Josip Obu, Mirko Skaza, Stane Mlinar, Edi Lipnik, Slavko Meža, Miran Hudovernik, Bruno Trebičnik, Ivan Likar, Alojz Potrč, Simon Klinc, Franc Kešpret, Marko Krenker in Adolf Flis.⁵⁵

Pevsko društvo Velenje 11. 7. 1931

Vinko Grebenšek, Anton Pernarčič, Josip Obu, Ivan Hudovernik, Karel Potočnik, Miha Melanšek, Mirko Skaza, Anton Korun, Ivan Lah, Edo Hudovernik, Rudolf Hudovernik, Franc Lah, Franc Kuranda, Franc Kurnada ml., Franc Rednak, Ferdo Lipnik, Vinko Stopar, Rudolf Obu, Ciril Tajnšek. Tajnik zbora: Josip Obu.

Člani zbora leta 1963

Pevovodja Ludvik Glavnik

Tenor I: Jože Ovnik, Ivan Novak, Franc Meža, Ivan Caf, Ivan Meža.

Tenor II: Fric Camlek, Ferdo Chromy, Franc Kvaritič, Stane Bec. Ivan Forneci, Alojz Potrč, Anton Meža, Bruno Trebičnik, Jakob Dravšnik, Vili Končar. Ivan Majcen.

Bas I: Edo Lipnik, Franc Petek, Ludvik Kovač, Ciril Ržek, Slavko Meža, Ivan Drev, Slavko Štih, Edo Kodrun, Anton Tratnik.

Bas II: Ivan Vidovič, Jože Pečnik, Franc Pečnik, Slavko Pocajt. Franc Ževart, Karl Martinšek, Jože Zavratnik. Miha Miklavžina, Rudi Kortnik, Mirko Lešnik.

Člani zbora 1964

Tenor I: Jože Ovnik, Ivan Novak, Franc Meža, Ivan Caf, Ivan Meža.

⁵⁵ Arhiv Pevskega zbora Kajuh.

Tenor II.: Fric Camlek, Ferdo Chromy, Franc Kvartič, Stane Bec, Ivan Forneci, Alojz Potrč,

Anton Meža, Jakob Dravšnik, Vili Končar, Ivan Majcen.

Bas I.: Franc Petek, Ludvik Kovač, Ciril Ržek, Slavko Meža, Ivan Drev, Slavko Štih, Edo Kodrun, Anton Tratnik.

Bas II.: Vinko Pilko, Edo Lipnik, Ivan Vidovič, Jože Pečnik, Franc Pečnik. Slavko Pocajt, Franc Ževart, Karl Martinšek, Jože Zavratnik, Miha Miklavžina, Mirko Lešnik.

Druga polovica leta 1964

Tenor I: Jože Ovnik, Ivan Novak, Franc Meža, Ivan Meža.

Tenor II: Fric Camlek, Ferdo Chromy, Franc Kvartič, Stane Bec, Ivan Forneci, Alojz Potrč, Anton Meža, Jakob Dravšnik, Vili Končar.

Bas I: Franc Petek, Ludvik Kovač, Ciril Ržek, Slavko Meža, Ivan Drev, Slavko Štih, Vinko Pilko, Edo Lipnik.

Bas II: Ivan Vidovič, Jože Pečnik, Franc Pečnik, Slavko Pocajt, Franc Ževart, Karl Martinšek, Jože Zavratnik, Miha Miklavžina, Mirko Lešnik.

Člani zbora leta 1990

Pevovodja Zmago Frankovič

Tenor I: Jože Oštir, Vinko Mraz, Boris Nigelhel, Adolf Flis.

Tenor II: Fric Camlek, Ivan Lipuš, Jože Repnik, Ivan Likar, Ivan Irnar, Alojz Potrč, Franc Blažič, Milan Marovšek, Milan Gorjup, Ivan Golež, Rado Založnik, Karel Kočnik.

Bas I: Viktor Črep, Leopold Avberšek, Franc Kvartič, Dominik Česek, Slavko Meža, Alojz Štih, Stane Goršek, Ivan Boček, Anton Praprotnik, Franc Kompare.

Bas II: Anton Šporin, Jože Zavratnik, Rudi German, Slavko Pocajt, Ludvik Kovač, Tine Podpečan, Tone Gorgranc, Albin Marinič, Maks Cigale.

Člani zbora leta 1990

Pod vodstvom Zmaga Frankoviča

Anton Šporin, Franc Petek (umrl), Jože Zavratnik, Fric Camlek, Vinko Mraz, Ivan Lipuš, Ivan Likar, Jože Repnik, Franc Avberšek, Jože Oštir, Ivan Irnar, Rudi German, Anton Praprotnik, Alojz Potrč, Alojz Štih, Slavko Meža, Slavko Pocajt, Dušan Rožič (odstopil), Zvone Kortnik (odstopil), Ludvik Kovač, Ivan Boček, Franc Kvartič, Adolf Flis, Stane Goršek, Franc Blažič, Milan Marošek, Milan Gorjup, Ivan Golež, Karel Kočnik, Tine Podpečan, Rado Založnik, Dominik Češek, Leopold Avberšek, Tone Gorjanc, Viktor Črep, Franc Kompare, Albin Marinič, Boris Niegelhel, Maks Cigale (st.), Maks Cigale (ml.).

Člani pevskega zbora Kajuh leta 2000

Pod vodstvom Janeza Koleriča

Anton Šporin, Fric Camlek, Ivan Lipuš, Slavko Gros, Ivan Likar, Ivan Irner, Rudi German, Milan Sovič, Alojz Potrč, Alojz Štih, Cveto Zupanc, Franc Kešpret, Ludvik Kovač, Franc Kvartič, Adolf Flis, Franc Blažič, Ivan Golež, Karel Končnik, Rado Založnik, Dominik Češek, Franc Kompare, Igor Klinc, Fran Sušec, Ivan Malovrh, Viktor Črep, Milan Gorjup.

Seznam pevcev Kajuha leta 2008

Pod vodstvom Andreja Fišerja

Anton Šporin, Zvone Kotnik, Janez Svetina, Roman Dvorjak, Ivan Lipuš, Jože Lenart, Rudi German, Andrej Barle, Alojz Potrč, Marko Barle, Adolf Flis, Franc Blažič, Karel Kočnik, Peter Hojan, Dominik Češek, Franc Sušeč, Viktor Črep.⁵⁶

⁵⁶ Arhiv Pevskega zbora Kajuh Velenje.

Moški pevski zbor Kajuh Velenje leta 2020

Zborovodkinja Metka Smirnov

Tenor I: Adolf Flis, Marjan Kozar, Gašper Lah.

Tenor II: Marko Krenker, Rudi Maze, Ivan Krenker, Ivan Lipuš.

Bariton: Jože Lenart, Miran Jerič, Stanko Lesjak, Peter Hojan.

Bas II: Rudi German, Branko Jerič, Franc Šilc.⁵⁷

Viri

Literatura – uvodni del:

- Igor Grdina, Joseph Marx (1882–1964), v: Pogled od zunaj na slovenski jezik, prostor in kulturo v zgodovinski perspektivi, Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU, 2017.
- Franc Hribernik, Mesto Šoštanj: zgodovinski opis, Šoštanj: Občina, 1998.
- Jože Hudales, Šaleška dolina v 18. in 19. stoletju, v: Velenje. Razprave o zgodovini mesta in okolice, Velenje: Mestna občina, 1999.
- Jože Hudales, Ivo Stropnik, Mlinško berilo: (i)zbrani etnološki in slovstveni zapiski (dalje J. Hudales, I. Stropnik, Mlinškovo berilo), Šaleški razgledi 7, Velenje: Kulturni center Ivana Napotnika, 1991.
- Josef Andreas Janisch, Topographisch-statistisches Lexikon von Steiermark mit historischen Notizen und Anmerkungen, Graz: Leykam, 1885.
- Mateja Medved, Znaka šoštanjkega moškega pevskega društva Liederkranz, v: List: revija za kulturna in druga vprašanja občine Šoštanj in širše, 2. 7. 2013, Leto 18, št. 6–7.
- Lado Planko, Knjižnice v Šaleški dolini do leta 1960, v: Knjižnice na Šaleškem. Zbornik ob 75-letnici Knjižnice Velenje, Velenje: Knjižnica Velenje, 2009.

⁵⁷ Arhiv Pevskega zbora Kajuh Velenje.

- Janez J. Švajncar, Naše stare značke, Maribor: Pokrajinski muzej, 1983.
- Peter Vodopivec, Kulturno-duhovne razmere na Slovenskem v 19. stoletju, v: Bogoslovni vestnik, letnik 67, št. 1 / 2007.
- Damir Žerič, Čast in slava: odlikovanja, medalje, znaki in značke iz zbirk Pokrajinskega muzeja Celje, Celje: Pokrajinski muzej, 2019.

Viri - društva:

- Pravila Velenjskega pevskega društva, 10. julij 1921 in 10 (19.?) julij 1930. Hrani Arhiv Republike Slovenije, Fond: Društva. Kopija v Muzeju Velenje.
- Pevsko društvo Velenje: ukinitveni spis, 5. 11. 1941. Hrani Pokrajinski arhiv Maribor, Sig. PAM/0122/0053.

Časopisni viri:

- Deutsche Wacht, letnik 35, št. 58, 20. 7. 1910, št. 59, 23. 7. 1910; letnik 36, št. 77, 27. 9. 1911; letnik 37, št. 81, 9. 10. 1912; letnik 43, št. 44, 2. 11. 1918.
- Domovina, leto 15, št. 89, 10. 11. 1905.
- Jutro. Dnevnik za gospodarstvo, prosveto in politiko, Leto VI, števil. 183, 8. avgust 1925.
- Marburger Zeitung, št. 152, 19. 12. 1907.
- Neues Grazer Tagblatt. Abendausgabe, letnik 32, št. 651, 16. oktober 1922.
- Slovenec, 8. 8. 1925.
- Slovenski gospodar, letnik 66, št. 36, 31. 8. 1932.
- Slovenski narod, leto XVII, št. 222, 26. 9. 1884.
- Literatura – MoPZ Kajuh:
- Franc Hribernik, Mesto Šoštanj: zgodovinski opis, Šoštanj: Občina, 1998.

- Jože Hudales, Ivo Stropnik, Mlinško berilo: (i)zbrani etnološki in slovstveni zapiski (dalje J. Hudales, I. Stropnik, Mlinškovo berilo), Šaleški razgledi 7, Velenje: Kulturni center Ivana Napotnika, 1991.
- Lado Planko, Knjižnice v Šaleški dolini do leta 1960, v: Knjižnice na Šaleškem. Zbornik ob 75-letnici Knjižnice Velenje, Velenje: Knjižnica Velenje, 2009.
- Velenjski rudar 1953–1957, Rudar 1960 1965, Šaleški Rudar 1965–1972, Naš čas od 1972 dalje.
- Damijan Kljajič, 45 let Našega časa, Tipkopolis Muzej Velenje.
- Damijan Kljajič, Velenje po letu 1945, od str. 359 do str. 413, Velenje, razprave o zgodovini mesta in okolice, Velenje 1999.
- 70 let moškega pevskega zbora Kajuh Titovo Velenje, Velenje 1990.
- 90 let Kulturno društvo moški pevski zbor Kajuh, Velenje 2010.